

Ošetrovatelství maturitní otázky

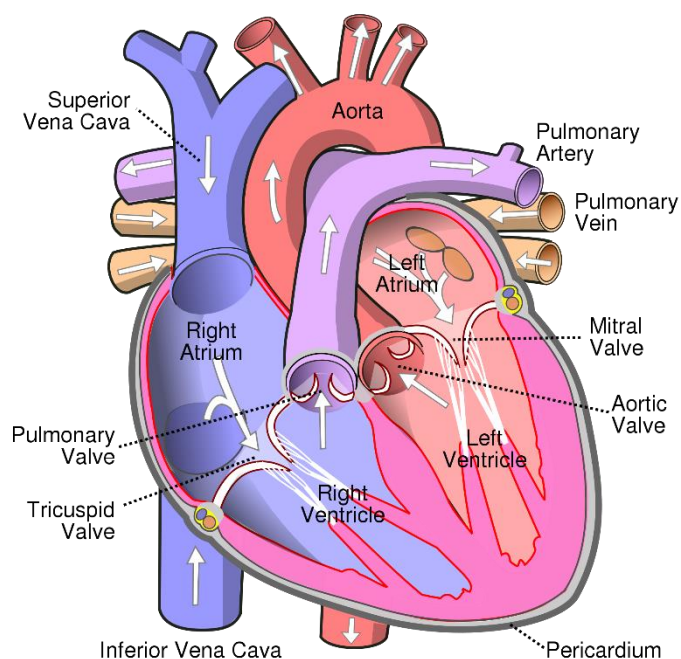
Arteriální hypertenze + zásady měření TK

Srdce (cor)

- Je to pumpa, která udržuje tlak v cévním řečišti
- Má velikost sevřené pěsti a nachází se v mezihrudním prostoru mezi plícemi
- Srdce dělíme na pravý a levý oddíl
- Oba oddíly dělíme na síň a komoru
- Srdce má 4 dutiny, 2 komory a 2 síně

Tkáňové složení srdce:

- Endokard – vnitřní vazivová blána
- Myokard – svalovina
- Epikard – vnější vazivová vrstva
- Perikard (osrdečník) – blanitý vak

Funkce srdce:

- rozvod odkysličené krve do plic a rozvod okysličené krve do těla
- Funkční jednotka srdce – tep (stah)
- 70 stahů/min = srdeční frekvence

Rychlost (frekvence) stahů může být:

a) urychlena - sportovní aktivitou
- emoce

b) zpomalena - odpočinek, spánek

Dutinový systém:

- Předsín (atrium)
- Komora (ventriculum)
- Přepážka (septum) – mezikomorová a síňová
- Chlopně: cípaté (trojcípá, dvojcípá), poloměsíčité (semilunární)
- Oddělují síně od komor a komory od velkých cév
- Jejich úkolem je bránit zpětnému toku krve při diastole (uvolnění svalu)

Srdeční cyklus

- Střídání systoly a diastoly
- Systola – svalový stah a vypuzení krve z dutiny
- Diastola – svalové uvolnění a naplnění dutiny krví

Srdeční cévy

Věňčité (koronární) tepny – levá (a. coronaria sin) a pravá (a. coronaria dx)

- Vychází ze začátku aortálního oblouku
- Jsou tepny, které přivádí krev do srdeční svaloviny a vyživují ji, jsou zcela zásadní pro srdeční činnost

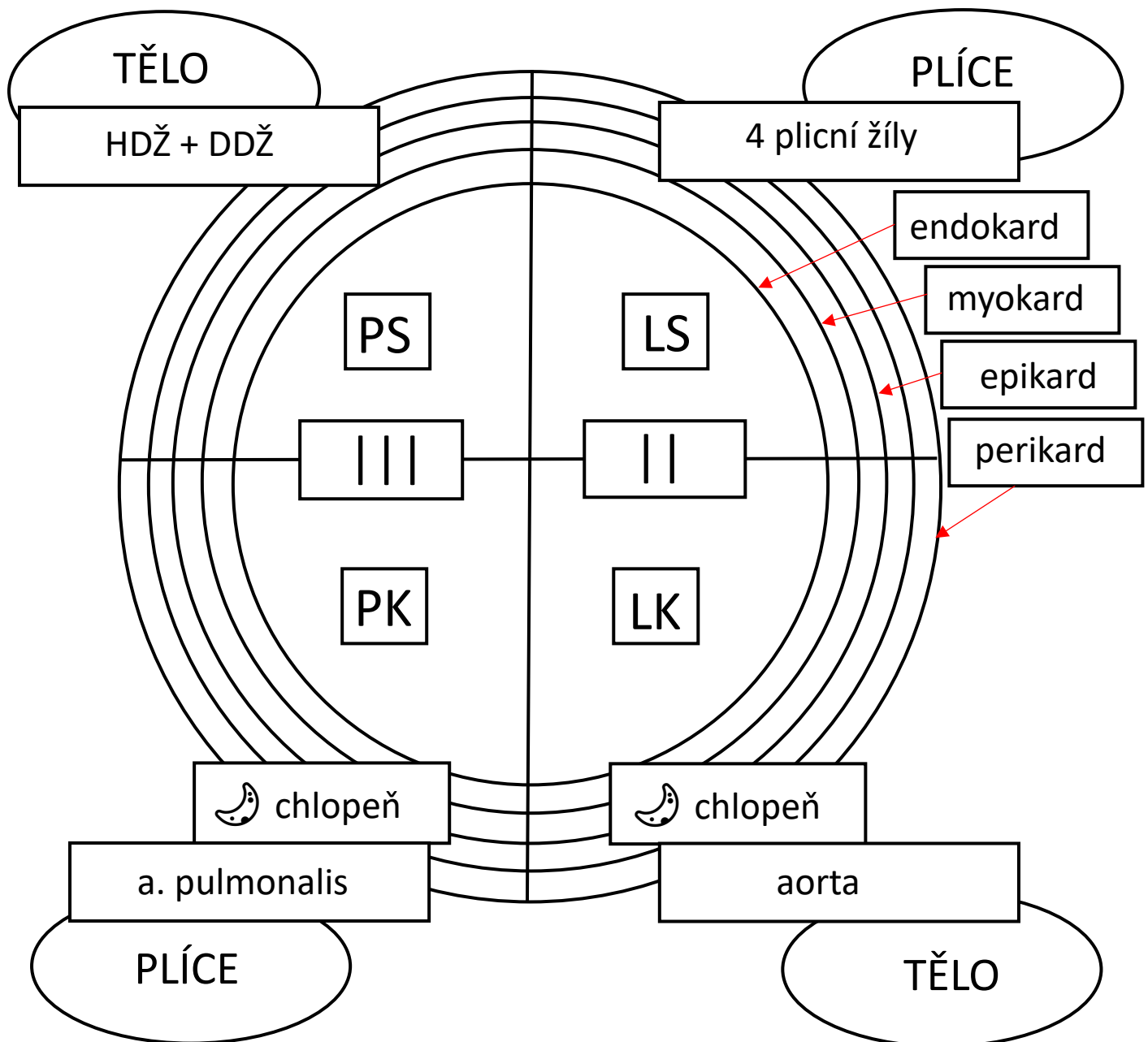
Cévy (vascularis)

- Lymfatické
- Krevní: artérie (tepny), vény (žíly), kapiláry (vlásečnice)
- Cévní soustava člověka je uzavřená
- Cévy se postupně větví a vytvářejí stále menší cévky
- V těle se nacházejí dva cévní oběhy – malý a velký

Tepny: vedou okysličenou krev ze srdce

Žíly: vedou krev do srdce

Vlásečnice: nejtenčí cévy, tzv. spojky mezi žilami a tepnami, regulují teplotu

Velký (tělní) krevní oběh

LK → 🌙 chlopeň → aorta → tělo → HDŽ + DDŽ → PS → ||| chlopeň

Malý (plicní) oběh

PK → 🌙 chlopeň → a. pulmonalis → plíce → 4 plicní žíly → LS → || chlopeň

Vysvětlivky: PK/LK = pravá/levá komora, PS/LS = pravá/levá síň,

🌙 = poloměsíčitá, || nebo ||| = dvojcípá/trojcípá chlopeň

Hypertenzní nemoc:

chronické → nezánettivé → srdeční onemocnění → kdy je zvýšený krevní tlak nad hodnotu 140/90 Torr → zjištěné aspoň 2x ze 3 měření při návštěvě praktického lékaře

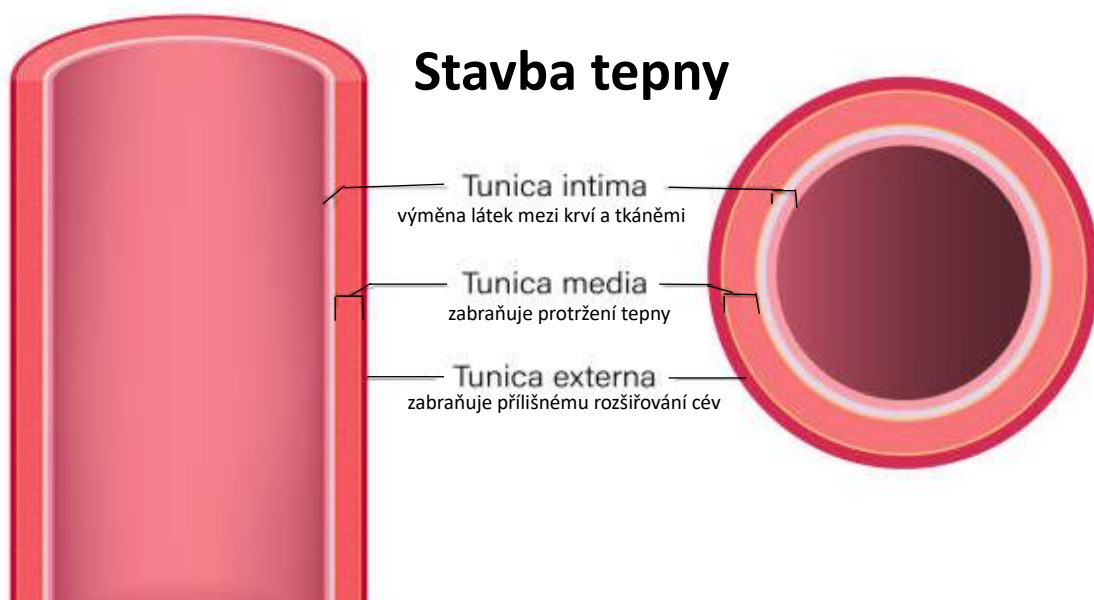
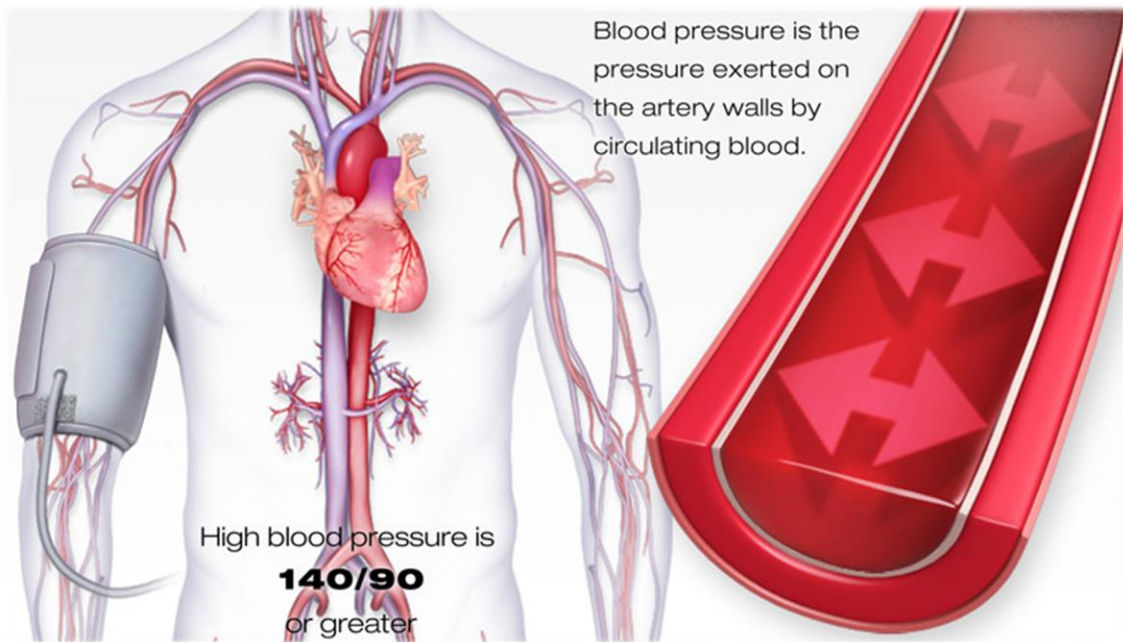
Metody měření krevního tlaku:

přímá - ARO, JIP

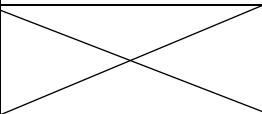
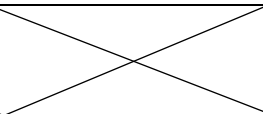
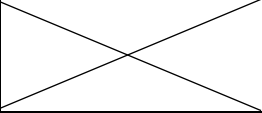
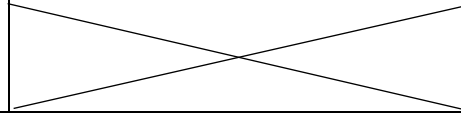
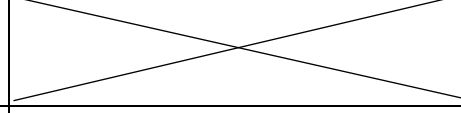
nepřímá - fonendoskop, tonometr

Příčiny: esenciální/primární: rizikové faktory, neznámá příčina

sekundární: komplikace jiných onemocnění, diabetes, štítná žláza

Příznaky:

TK	funkční změny	orgánové změny	poruchy
přechodně			palpitace, bolest hlavy, závrať, dušnost, epistaxe
trvale		+	
trvale	+	+	
hypertenzní krize	+	+	selhává srdce, mozek i plíce, hodnota TK: 220/150 Torr

Diagnostika:

Anamnéza	OA (kouření, pohyb), RA (dědičnost), SA (finance), PA (stres)
FF = fyziologické funkce	hypertenze, tachykardie, tachypnoe
Pohled, pohmat, poklep, poslech = fyzikální vyšetření	rudý v obličeji, obezita, zrychlené srdce
Laboratorní odběry	OKBD HDL + LDL, kardioenzymy
Zobrazovací metody	UZ srdce, RTG srdce, CT, MR
Jiná vyšetření	EKG, Holterovo vyšetření

Léčba:

a) konzervativní = změna životního stylu, nekouřit, nesolit, oxygenoterapie

antihypertenziva, diuretika, vazodilatancia, hypnotika

b) chirurgicky = abdominální punkce (ascites), nekrvavá venepunkce ↓

(3 končetiny škrtit a každých 15 minut po směru hodin rotace)

Zásady měření TK:

- edukovat pacienta = 30 minut v klidu (neměřit po námaze)
- nemluvit
- poloha vsedě nebo vleže u omezeného pacienta, volné oblečení
- hodnoty TK uvádíme v mm/Hg (Torr)

